

GUNPLA TUTORIAL II.

ÍRTA: HOLLÓ DÁVID

Vágjunk bele Gunpla építő ABC-nk második részébe.

Remélem az elmúlt időben mindenki kizajszolta magát az elkészült Mobil Suitjával, mert innentől kezdve minden lépéssel és tutoriállal folyamatosan csökkentjük a gépünk pózoltathatóságát, viszont növeljük a „de szépen mutat a polcon” faktort.

Ebben a részben lépünk egyet feljebb, és a csupasz műanyagnak próbálunk egy kis mélységet, részletességet adni. A panelezés, és a részletezés-detailing következik.

A panelezés miérettje alapvetően egyszerű. A való életben, tehát 1:1 méretarányban, ha megnézzük például az előző vagy a jelenlegi Gundam „szobrot” a Tokyo Plaza előtt, nagyon szép részleteket, panelvonalakat, illesztéseket látunk. Mindent a fény és az árnyék kreálja a szemünknek. De ha ezeket a gépeket 1:100-ra vagy 1:144-re kicsinyítjük, ezek a részletek és illesztések olyan kicsiké és vékonyá válnak, hogy ez a hatás nem érvényesül tovább, és a gép elveszti a realiztikusságát, „összefolyik”, műanyag játék hatásává válik.

Azért hogy ezt a realiztikusságot valamennyire visszaadjuk, csaláshoz folyamodunk, és a vonalak, hajlatok kiemelésével újra hangsúlyosá tesszük ezeket az eltűnt vagy már nem érvényesülő részeket, hogy „valóságosabb”, „élőbb” legyen az összhatás. Azért írom hogy csalunk, mert ha az ily módon elkészített gépet visszana-

gyítanánk valós méretre, egy az illesztéseknél és töréseknél vastag fekete csíkokkal telemázolt dolgot kapnánk, ami borzalmasan nézne ki. De mivel ilyen dolgot (sajnos) még nem tudunk véghez vinni, így nem fenyeget a veszély, hogy ezen szörnyülködünk.

A detailingnek, a részletek kiemelésének a hasznossága egyértelmű, az ok amiért foglalkozni kell vele pedig az, hogy még a BANDAI sem önt le minden egyes kis részletet külön alkatrészként, még a PG-ken sem, tehát mindig lesz olyan részlete a MS-nak, ami egy adott színű műanyagból van, pedig nagyon nem olyannak kellene lennie. Gondolhatunk itt a különböző szellőzőnyílásokra, panelekre, rögzítőfülekre, belső szerkezeti elemekre és ezer apró dologra. Ezeket magunknak

„...a csupasz műanyagnak próbálunk egy kis mélységet, részletességet adni. A panelezés, és a részletezés-detailing következik.”

kell a megfelelő színre varázsolni, ezzel is emelve az építésünk részletességét.

Most hogy tisztáztuk a fogalmakat, el kell döntenünk, hogy mit is szeretnénk csinálni pontosan. Ez azért fontos, mert a munkafázisoknak megvan a sorrendje, és ha a panelezés közepén találjuk ki hogy, mégis kiemelnénk pár részletet, akkor az addigi munkánk nagy eséllyel eltűnik az új festékréteg alatt, tehát feleslegesen dolgoztunk.

Bár a panelezés a könnyebb és a népszerűbb folyamat a kezdők körében, én mégis a detailinggel kezdem a tutorialt, mert a műveleti sorrendben viszont ez az első.

Nagyon fontos, hogy a most bemutatásra kerülő munkákat az előző részben megismert csiszolás-polírozás után, de még a matricázás előtt végezzük!

Matricázott alkatrészeket festeni, panelezni mérsékelten szórakoztató, mert szinte biztos hogy a festék aláfolyik a matricának valamelyik munkafázisnál, javíthatatlan hibát okozva. (Ha valaki ennek ellenére mégis éktelenkedő nubmarkokat vélne felfedezni a képeken, az nem a véletlen műve hanem az időhiányé, mert szerettem volna

A gyári modell

saját képekkel illusztrálni a cikket, viszont nem volt időm alaposan előkészíteni az „alanyt”. Sűrű elnézés.)

A folyamatot sokkal könnyebb konkrét példával bemutatni, mint elméleti leírással, ezért a „gyakorló gép” egy NG 1/100 Grimgerde lesz az Iron Blooded Orphans univerzumból. Nem egy bonyolult felépítésű szerkezet, de megfelelően részletes, valamint a páncél alatt kezdetleges inner frame-mel rendelkezik, ami szépen részletezhető.

Ez egy belső vázszerkezet, amihez csatlakoznak a páncél darabjai. Ez általában az MG, és az RG vonal sajátja, a Grimnek nem is annyira részletgazdag, mint az előbb említetteknek, de elsőre tökéletes. Kezdetünk egy új bontatlan készlettel is, de természetesen, mivel a kitek nincsenek ragasztva, minden további nélkül szétszedhetünk egy polcon álló, csak összepattintgatott gépet, és hozzáfoghatunk feljavítani.

Maga a munka szemrevételezéssel kezdődik, nézzük meg a gépünket, döntsük el, milyen részleteket szeretnénk jobban megjeleníteni,

ezeknek mi legyen a sorrendje. Egy két színű szelőlőzőnél például előbb festjük meg a mélyen ülő részeket, és utána a peremeket, mivel fordított esetben nagy eséllyel összekennénk a már kész festést.

Nyugodtan készítsünk jegyzetet, rajzot arról, hogy miket szeretnénk csinálni, mert hacsak nem egy délután szeretnénk végezni, akkor az elhúzódó építéskor könnyen elfelejthetjük, mit is akartunk.

Gondoljuk át, melyik részek festhetők egyben, mit kell szétszedni. Vegyük le a nem kellő

darabokat, bontsuk szét a testrészeket, így könnyebben dolgozhatunk az egyes részeken, míg a többi szárad.

Most nézzük az „alanyt”. Többnyire rögzítési pont imitációkkal, forgórészekkel találkozhatunk, valamint egy gerincoszlop imitációval, és a fejen pár érdekes résszel. A kezek ezen a kiten különösen szépen részletezettek, érdemes dolgozni velük. Deréktájon találunk még két hidraulika munkahengert, ezek rúdjaiknak fényes fémfelülete sokat tud dobni az összképen.

Ha nem akarjuk az egész vázat festeni (és most még nem akarjuk), akkor ennyi részlet festése elég is.

Lássuk a hozzávalókat

Itt két irány létezik. A Gundam Marker és színónímái, valamint a „normális” festék.

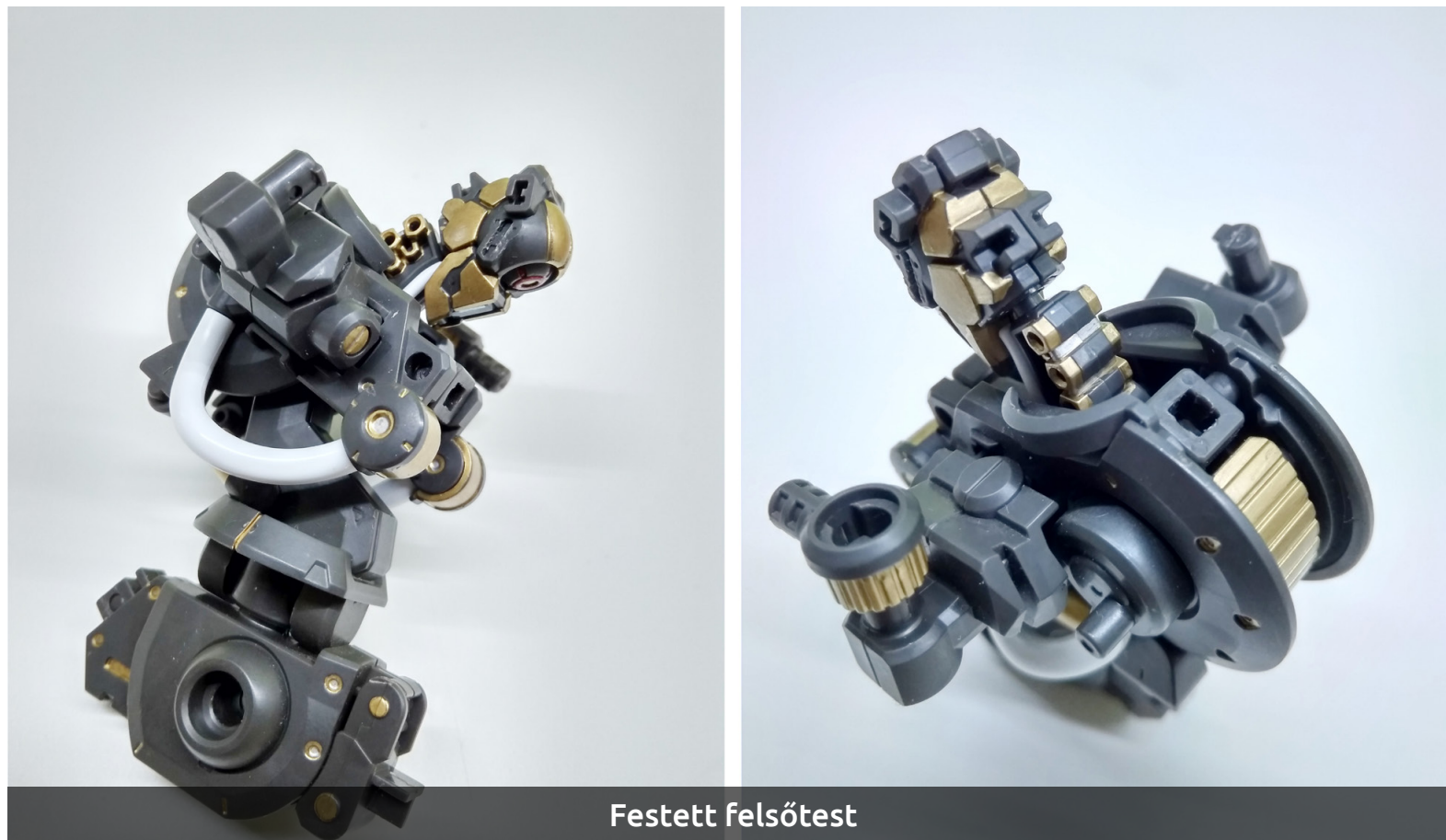
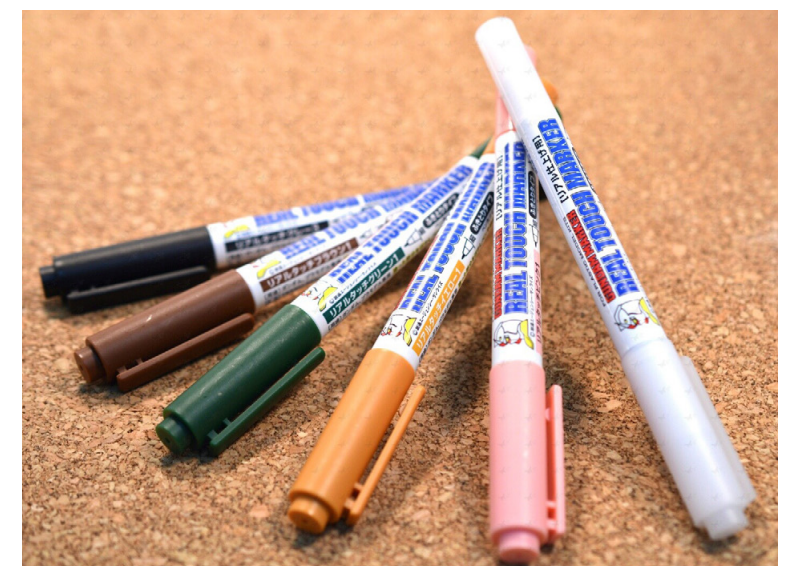
Mivel kisebb megszakításokkal 25 éve makettezem, ezért az én irányom a makettfesték, ez a módszer lesz jobban kifejtve. Egyrészt, mert a markerek használatában nincs tapasztalatom, másrészt mert én írom a tutorialt, tehát én döntöm el.)

Ettől függetlenül beszélni kell a markerekről is. A Gundam Marker egy márkanév, a japán Mr. Hobby makettfestékeket és kiegészítőket gyártó cég terméke. Elvileg direkt ezekhez a művelethez lett kifejlesztve, rengeteg színben és variánsban. Alapvetően lakkfilcek, és mivel az mint olyan,

azért nem egy friss találmány, ezért természetesen sok gyártó kínál hasonló termékeket, nyilván a védett „Gundam” jelzést kihagyva, ettől még nem lesznek sem rosszabbak, sem nagyon eltérőek a fentebbi terméktől, nyugodtan használhatók.

Használatuk természetesen rém egyszerű, aki színezett filctollal valaha is, nem fog problémába ütközni (aki nem, az azért pótolja ezen hiányosságát, bár a „4 évesen színezek és a plafon is tintás” filingről már nagy eséllyel lekészt). A normál filcektől eltérően ezekben folyékony állapotú festék van.

„Használatuk természetesen rém egyszerű, aki színezett filctollal valaha is, nem fog problémába ütközni...”

Festett felsőtest

Használat előtt felrázandók, majd párszor egy sima felületre nyomva a hegyet elindul a festék, és lehet dolgozni. Többféle méretű hegygel árulják attól függően, hogy mekkora felületet akarunk befesteni vele.

„Nem teljesen rendeltetészerű” használata, ha kibontjuk a tollat, és a benne lévő festéket kiöntve ecsettel vagy szórópisztollyal visszük fel a felületre, valamint nemrégiben előálltak egy airbrush-szerű szerkezettel, amibe ha beleállítjuk a markert, a hegyéről folyó festékkel fújni tudunk. A használhatóságáról nem tudok nyilatkozni, valószínűleg működik, hisz akkor nem forgalmaznák (muhaha), de a minőségével kapcsolatban vannak fenntartásaim.

Hígítani, visszamosni ezeket a festékeket a Mr.Hobby által gyártott Mr.Color Thinnerrel lehet, alternatívaként etilalkohol használható.

A Gundam Markerek beszerzése itthon is lehetséges, egy-két makettes webáruház tart belőlük raktáron, valamint a szinte teljesen ugyanolyan Real Touch Markerből. A gyártó ugyanaz.

Áruk 900-1500 Ft között változik, ha figyelembe vesszük, hogy egy üveg drágább makettfesték is 600-700 Ft, és jelentősen több festéket tartalmaz, akkor ez az ár kicsit soknak tűnhet, bár igaz, hogy nincs velük annyi macera.

Természetesen választhatjuk az írószerekben kapható normál lakkfilceket is, nagy eséllyel hasonló eredményt sikerül velük produkálni.

Alapvető problémám a markerekkel a hegyük méretéből adódó korlátok, és a fix hígtottságukból adódó nem túl jó terülrétegzésük, ami miatt egy nagyobb felület csíkossá válhat, bármennyire is igyekszünk ezt elkerülni. Ettől függetlenül mindenkinek ajánlom kipróbálásra,

megfelelő kezűgyességgel minden további nélkül sikerülhet olyan minőségű munkát végezni vele, mint ecsettel.

A másik irány ugye a makettfestékek iránya. Ezekből három féle létezik, a lakk (lacquer), az akril (acrylic) és az olaj (enamel) alapú. Ezek nem keverhetőek, és a hígítójuk is különbözik. A lakkokat Mr.Color Thinnerrel vagy etilalkohollal, az akrilokat Mr.Hobby Acrylic és Tamiya Y-20A Acrylic Thinnerrel vagy desztillált vízzel hígíthatjuk, az enamelt Tamiya X-20 Thinnerrel vagy lakkbenzinnel.

Számunkra a detailingnél a lakk és az akril festék az érdekes, az enamel majd a panelezésnél kap szerepet, mégpedig azért, mert nagyon jól dolgozik a kapilláris hatással, tehát szépen befolyik mindenhová, valamint a hígítója nem oldja a lakkot és akrilt, tehát nyugodtan letörölhetjük a felesleges festéket a munkadarabról anélkül, hogy bántanánk a már lefestett részeket. De erről később.

Rengeteg gyártó készít ilyen festékeket, és elég szoros a verseny ahhoz, hogy mindegyik jó minőségű legyen, használhatatlan festékbe nem igazán futhatunk. Legnépszerűbbek a Gunze, Tamiya, Vallejo festékek, de nagyon jók a Ci-

„Számunkra a detailingnél a lakk és az akril festék az érdekes, az enamel majd a panelezésnél kap szerepet...”

tadel Wargamingre fejlesztett festékei is. Ezeken kívül még számtalan létezik, a felsorolásba nem is fognék bele, és mindegyik ajánl a festékéhez saját márkás hígítót, amit érdemes használni, mert kellemetlen meglepetésben lehet részünk egy-két márkánál, mikor azt gondoljuk, hogy akril-akril, akkor akril hígító, aztán mégsem.

A lényeg, hogy olyat válasszunk, ami ecsettel is felhordható, mert a legtöbb gyártó kínál direkt airbrushhoz hígított festéket is, ezek gyakorlatilag víz állagúak, ecsettel használhatatlanok.

Én a Tamiya és Gunze Mr.Color lakkjait, és a Gunze Mr.Hobby akriljait használom. Nagyon jól fednek, ecsethez és fújáshoz egyaránt jól használhatóak, nem mellékesen a Tamiya és Gunze lakkfestékek összekeverhetőek, és Mr.Color Thinnerrel hígíthatóak, így gyakorlatilag bármilyen szín beszerezhető vagy előállítható.

Nagyon fontos, hogy a Gunze Mr.Color és Mr.Hobby, tehát a lakk és akril festékek között viszont nincs „átjárás”, a hígítójuk is különböző. Egy más után lehet őket használni, de keverni nem. Ezt észben kell tartani a festék vásárláskor, hiába van otthon lakk pirosunk, ha akril fehérrel veszünk, abból nem lesz rózsaszín, csak egy piros turo állagú dolog határozott fehér csíkokkal. Művészeti értéke elhanyagolható.

Festék-hígító megvan, kellenek ecsetek. Vehetünk makettező ecseteket a webáruházakban vagy az egyre ritkább makettboltokban, írószóban vagy megint „véletlenül” betérhetünk a műkörmös üzletbe és onnan is beszerezhetjük, ami kell. Szükségünk lesz vékony normál ecsetre, tűecsetre (0, 00, 000 jelzésűek, lehet 5 nulla is) és lapított ecsetre a nagyobb felületekhez.

Kell még fogpiszkáló, fültisztító pálcika és minél szöszmentesebb papírzsebkendő, ezekkel az esetleges rontásokat korrigálhatjuk.

A festékek egy idő után leülepednek, és a hígító felgyűlik a tetejükön, tehát először jól rázzuk fel az üvegeket, majd keverjük meg a festéket valamilyen pálcával. Ecsettel nem ajánlott, az ilyen művelet rontja a szálak formáját.

Aki olvasta az előző tutorialt, az emlékezhet, hogy szó volt az alkatrészek tisztításáról. Akkor nem tartottam fontosnak, most viszont azzá válik, hisz festék kerül a műanyagra, és ennek tapadását a felületen lévő zsír és kosz nagyban befolyásolja. Az én módszerem, hogy denaturált szesszel és ronggyal vagy ecsettel áttörlöm a felületeket, majd sűrített levegővel lefújom a maradék port. Ezután kezdődhet az érdemi munka.

Maga a festés nem hiszem, hogy sok magyarázatot igényelne. Ecsetet a festékbe, majd

a kívánt részletet (és lehetőleg csak azt) a kívánt színre festjük. A nagyobb vagy laposabb részeket a lapított ecsettel, az apróbb dolgokat a tűecsetekkel. Ide nem lehet tippeket adni, gyakorolni kell, ha rontottál visszamosni vagy visszatörölni hígítóval, majd újratekenni. Ha csak kicsit szaladt meg az ecset, olyankor jön jól a fogpiszkáló, vagy szárazon, vagy kis hígítóba mártva. Ezzel el lehet távolítani a felesleges festéket.

A váz festésénél általában a fémszínek dominálnak, Acél, ezüst, króm, réz, arany és társai.

A Gunze Mr.Metal Color szériája tökéletes erre a célra, nagyon szép sima felületet képeznek, és némelyik szín, például a Dark Iron polírozható, így nagyon élethű fémhatást érhetünk el.

A bemutató MS fő részletező színének a bronzot választottam, mert jól illik a váz sötétszürkéjéhez és a páncél piros árnyalatához is. Emellé chrome silvert használtam, hogy ne legyen olyan egyhangú. Mindkettő Mr. Metal Color festék. Fontos, hogy ne essünk túlzásba, nem kell minden vonalat és mélyedést más színre festeni. Sokkal jobban mutat, ha logikusan gondolkodva azokat a részleteket festjük, ami a valóságban is más színű lehet. Jelen esetben a forgópontok részletei, az ujjak hajlító mechanikája, a fej borítása, és a gerinc alkatrészei.

A páncélon is bronzal folytattam, egyes részek pedig fényes feketék lettek. A mono-eye festésénél candy-tone technikát alkalmaztam, aminek ismerete haladó szint, és alkalmazása kizárólag airbrush-sal működik, de ilyen kis felületen ecsettel is kivitelezhető. A vonalakat először chrome silverrel kihúztam, majd miután ez megszáradt, Tamiya Clear reddel (átlátszó piros festék) újra átfestettem. A fényes ezüst mélységet ad az átlátszó pirosban, ezért „keménycukorka”, színezett üveg hatású lesz a végeredmény.

A modell belső váza festés előtt és után

Króm létrehozásához a legjobb választás a Molotov Liquid Chrome nevű termék, ez általában toll formában kapható, de ecsetelni is lehet, és nagyon szép tükrös effektet ad.

Fontos, hogy ne vigyük túlzásba, ne csak úgy „dobáljuk” az elemekre a festéket, hanem logikusan, átgondoltan dolgozzunk. Sci-fi vagy sem, végeredményben ezek is ember építette szerkezetek, ugyanaz a metodika érvényes rájuk, mint bármilyen ma létező mechanikus dologra. Nagyon hasznos tud lenni, ha létező gépek, berendezések, motorok képeiről gyűjtünk ismeretet és ihletet.

A fémszínek általában fényesek, viszont ha normál színekkel is szeretnénk dolgozni, jobban járunk, ha azokból is fényeseket választunk, és a végén mattítjuk le lakkal, ha szükséges. Ez azért lényeges, mert a vonalak befolyatásakor a penelző festék egyrészt majd sokkal jobban dolgozik és fut a fényes felületen, másrészt nem „terül el”. Kis magyarázat: a matt festék azért matt, mert a felülete szemcsés, gödrös, ezért nem veri vissza a fényt annyira, mint a sima felületű fényes festék. Ha a fényes festékre vagy felületre csöppentjük a panelező keveréket, az gyorsan, egy úton elfolyik rajta. Ha ugyanezt matt festéken tesszük, olyan eredményt kapunk, mintha egy vízcseppe papírt tennénk. a csepp felszívódik, és szétterül a felületen. Ez két okból is rossz, egyrészt pont nem ez a célunk, másrészt ez az állapot nagyon nehezen korrigálható, mert a mikroszkopikus gödrökből

szinte lehetetlen visszamosni a festéket, tehát bármit teszünk, a felületünk foltos marad. Ami ronda. Nyilván.

Ezek a festékek elég rövid időn belül tapintásállóra száradnak, tehát gyorsan lehet velük dolgozni, de nagyon vigyázzunk arra, hogy ilyenkor még nincs átszáradva a festék, tehát, ha egy olyan részt festünk, ami egyszerre több színt igényel, például egy hajtóműtölcser belsejének sárga és piros színe, akkor ha nem várunk eleget, a másodikként felvitt színben lévő hígító fel fogja oldani az alsó színt is, elkezdene keveredni, és tönkre is tettük a már elvégzett munkát.

Azért, hogy biztosak legyünk benne, ilyen nem történik meg, a különböző színrétegek felvitele között, valamint a panelezés előtt mindenképp várjunk legalább egy napot, hogy a festék rendszeren megkössön, kiszáradjon és elpárologjon belőle a hígító.

A másik dolog, amit észben kell tartanunk, hogy nem egy rétegben festünk. Ez nem kerítés vagy fal. Húzzuk ki az ecsetből a festéket, ne tocsogjon, majd így fessük fel az első vékony réteget. Ez természetesen csíkos lesz, nem takar, és úgy összességében randa. Ha ilyenkor kétségbeesünk és ráhúzzunk egy vastagabb réteget, azzal hirtelen el tudjuk rontani a munkánk összképét. A vastag festék eltakarja a részleteket, nehezen szárad, „beráncosodik” és abszolút nem kelt minőségi hatást. Várjunk pár órát, míg az első réteg

megszárad, aztán jöhet egy második. Az eredmény nagyságrendekkel szebb lesz. Ha még így sem teljes a fedés, nyugodtan lehet egy harmadik, esetleg egy negyedik réteg is addig, amíg a nekünk megfelelő minőséget kapjuk. Amint azt az előző tutorialban is említettem, nem sietünk sehová, ez még mindig nem az a hobbi.

Mivel a fémszínű festékek pigmentszerkezete eltér a „normál” színektől, ezért sokkal sérülékenyebbek, könnyen kopnak, könnyebben feloldja őket akár egy másik típusú festék hígítója is.

Ezért javasolt lelakkozni a készre festett részeket. Erre a célra tökéletesen alkalmas a Gunze GX100 Super Clear fényes lakkja. Ecsettel hígítás nélkül felvihető, viszont fokozott óvatossággal járjunk el, mert ez is lakk bázisú, tehát nagyon könnyen keveredhet a már felvitt színnel. Várjuk ki a száradási időket, és lakkozáskor egy-két határozott mozdulattal fedjük be a festett felületet, ne kezdjük el pamacsolni.

Természetesen nem csak a fémszíneket, a többi színt is lelakkozhatjuk, az óvatosság sosem árt.

Ha végeztünk a vázzal, folytathatjuk a páncél alkatrészek részleteinek festésével, fegyverekkel, minden egyébbel.

A festés befejeztével természetesen takarítsuk le a szerszámainkat. Erre én nitrohígítót használok, mert mindent (is) felold. Egy üres festékes üvegbe töltök belőle, majd az ecseteket ebbe mártogatom és eltörölöm tiszta papírtörölővel. Addig ismétlem a műveletet, míg már csak a tiszta hígító nyoma látszik a papíron.

Ilyenkor a festékes üvegek száját és a kupakok menetes részét is áttörölhetjük, mert az ide került festék megszárva nyithatatlanná teszi az üveget, ami nagyon idegesítő, és a nyitási kísérletek nagy százaléka azzal végződik, hogy valami törlik, reped, a festék pedig szertefolyik mindenhol. Ha ez mégis bekövetkezne, semmiképp ne próbáljuk erőszakkal (csavarhúzó, szett, vízpumpafogó, taktikai atomtöltet) leszedni a kupakot. Tegyük le

fejfelé, csöppentsünk nitrohígítót a kupak és az üveg közé, és hagyjuk így pár percre. Utána szépen, kézzel próbálva meg fog indulni.

Készen is vagyunk a detailinggel, rátérhetünk a panelezésre. Itt is választhatunk a panelező toll és a festék között.

A Gundam Markerek között is találhatunk kifejezetten panelező tollat, de ugyanúgy vehetünk írószerben is. Kis keresgélés után az én választásom a Faber-Castell gyártású Ecco Pigment tollra esett, 0,1-től 3 mm-es hegyig kapható, én a 0,1-essel és 0,2-essel dolgozom. Nagyon jól használható hosszabb vagy nem túl bonyolult vonalaknál, de ahogyan a normál markernek, ennek is a hegye a gyengéje, hiába 0,1 a vége, utána szinte azonnal felvastagszik, és bonyolultabb vagy ki-

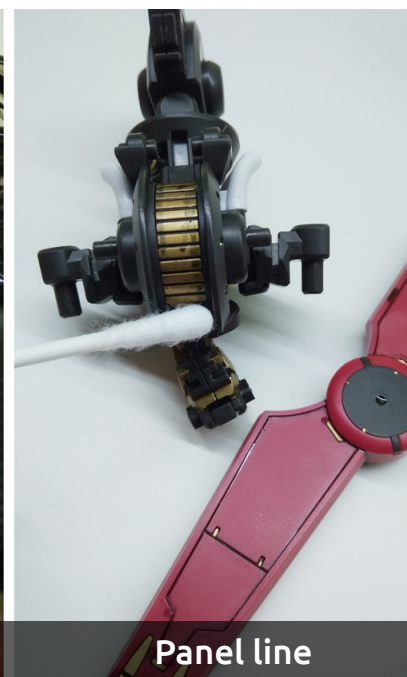
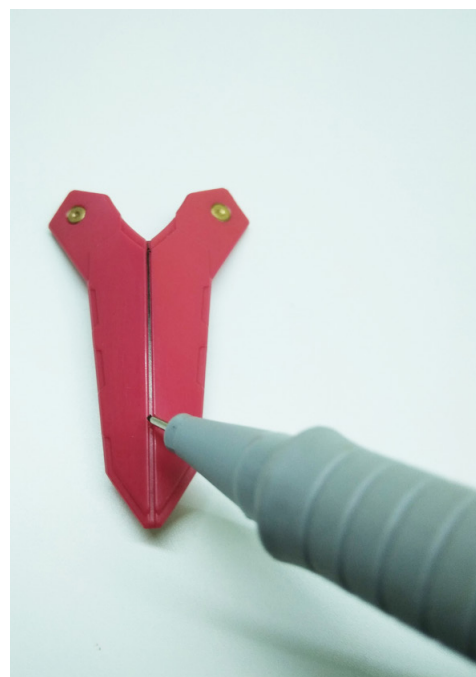
sebb részletek már nem húzhatóak be vele. Ha hibázunk, a Gundam Markert Gunze hígítóval, a Fabel-Castell denaturált szesszel tudjuk visszamosni.

A másik opciónk a festék. Itt két út van, nézzük elsőnek az egyszerűbbet, a neve Tamiya Accent Color panelező folyadék. Előre hígított, használatra kész keverék, ecsetes kupakkal. Felrázzuk, levesszük a kupakot, odaérintjük a panelvonalunk vagy síkillesztésünk végéhez, és megtörténik a „medzszik”. A folyadék végigszalad a résekben, vonalakban, gyönyörűen kiemelve azokat. Kapható fekete, sötétbarna, és újabban a sötétebb színű makettekhez szürke színben. Egyszerű, gyors, hatásos.

A másik út hogy a fent leírt terméket magunk állítjuk elő enamel festékből. A technikát

inkább „hagyományos” maketteknel használják, ahol különböző színekkel és árnyalatokkal operálnak a kívánt hatás elérése érdekében, és mivel például sötétzöldben nem kapható az Accent Color, ezért házilag kell gyártani. Alap Gunpla építésnél nem szól érv mellette a Tamiya termékéhez képest, de ha valakinek van otthon egy doboz enamel feketéje és sajnálja kidobni, bátran kipróbálhatja.

A módszer lényege, hogy a festéket olyan arányban hígítsuk, hogy már ne tapadjon meg a felületen, ne fedjen, de még látható legyen az útja, ahol elfolyik. Igazából nem is a festéket hígítjuk, hanem a tiszta hígítóba cseppentünk festéket. Ennek az aránya ízlés dolga, a lényeg, hogy nagyságrendekkel több hígító legyen, mint festék.

Panel line

Panelezési alternatívaként sokan használnak teljesen hagyományos alkoholos filcet vastag hegygel. Ilyenkor egyszerűen fogjuk az alkatrészt, és minden olyan részt bekenünk ahol panelezés szükséges, többszöri áthúzással, hogy a tinta belefolyjon a vonalakba. Természetesen mivel a filc hegye nagy, gyakorlatilag majdnem az egész alkatrészt feketére fogjuk mázolni. De semmi pánik, vegyünk elő papírzsebkendőt, mártjuk denaturált szeszbe és lassú, egy irányú mozdulatokkal töröljük le a felesleges festéket. Ne áztassunk, a kendő alig legyen nedves. Ami nagyon lényeges, hogy körülbelül a második törlés után a zsebkendő már visszahordja a festéket a felületre, nem eltávolítja onnan, tehát egy-két törlés után vagy egy tiszta részt nedvesítsünk be, vagy másik zsebkendővel folytassuk. Nagyobb lapos, csak panelvonalakkal szabdalts felületeknél szép eredményt tudunk elérni, kiemelkedő vagy mélyebben lévő részleteknél viszont sok lesz a festékmaradék, és nehéz igazán szépen visszatörölni.

„Miután végeztünk a művelettel, hagyjuk száradni a darabokat egy kicsit.”

Általánosan elfogadott például a 12 csepp hígító és egy csepp festék arány, de ha ez valakinek túl „vékony”, tehet bele kettőt vagy hármat esetleg. Amit fontos tudni, hogy bár minden egyes festékcseppel nő a keverék erőssége, láthatósága, de ugyanígy csökken a folyásra hajlandósága, tehát könnyen megeshet, hogy az ecsetet odaérintjük a vonalhoz, és semmi nem történik, azon kívül, hogy az érintés helyén lesz egy festékcsepp. Ilyenkor kezdjük el bátran adagolni a hígítót, aztán próbálkozunk újra.

Hígítóként a már fentebb jelzett lakkbenzint használhatjuk vagy alternatív megoldásként a Zippo öngyújtó folyadékot. A alkotóelemeik nagyrészt ugyanazok, viszont Zippo folyadékkal hígítva a festék jobban folyik, könnyebben terül a résekben. Ha most valaki megjegyzi, hogy „álljunk meg egy kicsit, a lakkbenzin literje egy ezres, a Zippóból meg ezeröt, ami két deci sincs”, annak teljesen igaza van. De ha szorgos kínai testvéreinknél vesszük meg ugyanazt a dobozt, mindjárt csak „öccá” a kárunk, ami felszorozva még mindig sokkal drágább, mint a lakkbenzin, de egyrészt annyival jobb is az eredmény, másrészt az a 125 ml is meglepően sokáig kitart.

Függetlenül attól, hogy a gyári vagy az általunk kevert anyagot választjuk, magát a folyamatot kétféleképpen végezhetjük. Az első a fentebb már említett vonalhoz érintéses módszer, ekkor minden részlethez, vonalhoz külön hozzáérintjük az ecsetet, és megvárjuk, hogy végigkússzon a keverék. Precízebb művelet, de ha ügyesek vagyunk,

szinte felesleg nélkül meg tudjuk oldani a dolgot, és egyáltalán nem vagy csak alig kell takarítani a felületet.

A másik módszer az „összekenéses”, ilyenkor fogjuk az ecsetet, és befestünk mindent, a vonalat, a környezetét, a réseket, a részleteket, gyakorlatilag befestjük majdnem az egész alkatrészt. Ez nyilván sokkal gyorsabb és nulla odafigyelést igénylő módszer, valahol nyugtató hatású is, hogy büntetlenül pacsomagolhatunk. De a „buli után a takarítás” nem lesz annyira kellemes, ahogy Szine-tár Dóra megénekelte 1990-ben (fck i am old). Miután végeztünk a művelettel, hagyjuk száradni a darabokat egy kicsit. Ha már száraznak tűnik a felület, és nem tudjuk letörölni az ujjunkkal a festéket, akkor nekikezdehetünk a felesleg letakarításának. Eszközeink: fültisztító, fogpiszkáló, papírzsebkendő, csipesz.

Ha a futtatásos módszerrel dolgoztunk, akkor a feleslegünk csupán az ecset érintési pontjánál meggyűlt festékpötty lesz. A fültisztítót lakkbenzinbe vagy Zippo folyadékba mártjuk, majd egy zsebkendőhöz érintjük, ami leszívja róla a folyadékot. Ezzel elérjük hogy a fültisztító nedves legyen, de ne tocsogjon (ha úgy kezdünk el törölni, hogy eláztatjuk a felületet, akkor a hígító feloldja a festéket a panelvonalakból is, és kezdhetjük előlről az egészet), majd szépen, gyengéd óvatos mozdulatokkal letöröljük a felesleges festéket. Ha lehetséges, a vonalakra merőlegesen

töröljünk, mert ha párhuzamosan csináljuk vagy nagyon rányomjuk a fültisztítót, akkor kiszedheti a festéket a vonalakból. Ez nem bonyolult, de annál időigényesebb művelet, szépen minden egyes foltot maradéktalanul el kell tüntetnünk.

Ha a mindentösszefestős módszert választottuk, akkor fogunk egy papírzsebkendőt, csöppentünk rá hígítót, és elkezdjük letörölni a festéket az alkatrészeiről. Itt is fontos, hogy nem nyomjuk rá, csak simogatjuk a felületet, lehetőleg mindig egy irányba. Itt ugye problémás a merőlegeseket tartani, hisz az egymást keresztező vona-

lakkból csak egyikre tudunk figyelni, ezért fokozott óvatossággal kell eljárni. Miután a festék nagy részét letöröltük, áttérhetünk a fültisztítóra, és a sarkokból, kiemelkedések mellől is eltávolíthatjuk a nem kellő anyagot.

A fogpiszkáló és a csipesz a nagyon kicsi részletekhez szükséges, ahová a fültisztító nem fér be. Tépünk egy darab hígítós papírzsebkendőt, és feltekerjük a fogpiszkálóra, vagy megfogjuk a csipesszel, és így takarítjuk ki az apróbb sarkokat, mélyedéseket.

Egyébként ennél a műveletnél kap nagy jelentőséget az előző tutorialban leírt csiszolás-polírozás. Ha azt a műveletet nem végeztük el megfelelően, akkor most a festék ezekbe a karcokba, felületi hibákba is belefolyik és kiemeli azokat, valamint - mivel a nem megfelelően csiszolt felület matt, tele karcokkal - beleivódik az anyagba, és nagyon nehezen lehet kitakarítani onnan. Az alkatrészünk pedig ezáltal el lesz rontva.

Ha az utolsó festékpöttyöt is letöröltük, készen is vagyunk a vállalt munkával. Most jöhet a már ismert matricázás, majd az összeállítás, természetesen már óvatosabban, mint mikor pusztá-

„Egyébként ennél a műveletnél kap nagy jelentőséget az előző tutorialban leírt csiszolás-polírozás. (...) a festék ezekbe a karcokba, felületi hibákba is belefolyik és kiemeli azokat...”

műanyagokat pattintottunk össze. A felvitt festék az éleknél gyorsan képes lekopni, ha sokat fogdosuk.

Remélem sikerült újra használható információkat átadnom, és minél többen próbálják ki ezeket a fogásokat, mert nem jelentenek hatalmas kiadást, de utána jelentősen szebb és részletgazdagabb MS kerülhet a polcra.

Találkozunk a következő számban, amikor az airbrush-sal történő komplett festésről lesz szó. Addig is mindenkinek jó építést!

